

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Shkallët e mbiemrit - Komparativ und Superlativ

Категорија на лекцијата: Mësimet të gjuhës gjermane

Do të mësoni krahasoren me mbaresën -er dhe als, sipëroren me am -sten, mbiemrat që marrin umlaut, format e parregullta gut, viel e gern, si dhe krahasimin e barazisë me so ... wie.

Shkallët e mbiemrit - Komparativ und Superlativ

Përmbledhje e mësimet

Gjermanishtja i formon shkallët e mbiemrit me **mbaresa**, jo me fjalë ndihmëse: *schnell* → *schneller* → *am schnellsten*. Kjo është një ngjashmëri e madhe me anglishten dhe një ndryshim i qartë nga shqipja, e cila përdor *më* dhe *i/e*.

Çfarë do të mësoni?

- Formimin e krahasores dhe të sipërores.
- Format me umlaut.
- Mbiemrat e parregullt.
- Krahasimin me *als* dhe *wie*.

Formimi

Shkalla	Formimi	Shembull	Shqip
Pozitive	mbiemri	<i>schnell</i>	i shpejtë
Krahasore	+ -er	<i>schneller</i>	më i shpejtë
Sipërore	am + -sten	<i>am schnellsten</i>	më i shpejti

Mbiemrat me umlaut

Shumë mbiemra njërokokësh me *a*, *o*, *u* marrin umlaut në krahasore dhe sipërore:

Pozitive	Krahasore	Sipërore	Shqip
alt	älter	am ältesten	i vjetër
jung	jünger	am jüngsten	i ri
groß	größer	am größten	i madh
lang	länger	am längsten	i gjatë

Pozitive	Krahasore	Sipërore	Shqip
kurz	kürzer	am kürzesten	i shkurtër
warm	wärmer	am wärmsten	i ngrohtë
kalt	kälter	am kältesten	i ftohtë
stark	stärker	am stärksten	i fortë

Kur mbiemri mbaron me *-d, -t, -s, -ß, -z*, sipërorja merr **-esten**: *am ältesten, am kürzesten, am heißesten*.

Format e parregullta

Pozitive	Krahasore	Sipërore	Shqip
gut	besser	am besten	i mirë
viel	mehr	am meisten	shumë
gern	lieber	am liebsten	me dëshirë
hoch	höher	am höchsten	i lartë
nah	näher	am nächsten	i afërt

Krahasimi: als dhe wie

Ndërtimi	Kuptimi	Shembull	Shqip
krahasore + als	pabarazi	<i>Er ist größer als ich.</i>	Ai është më i gjatë se unë.
so ... wie	barazi	<i>Sie ist so alt wie ich.</i>	Ajo është aq e madhe sa unë.
nicht so ... wie	më pak	<i>Es ist nicht so kalt wie gestern.</i>	Nuk është aq ftohtë sa dje.

Kujdes: *als* përdoret vetëm me krahasoren, kurse *wie* vetëm me barazinë. Ky dallim gabohet shumë shpesh.

Sipërorja para emrit

Kur sipërorja qëndron para një emri, ajo merr një dhe mbaresë mbiemërore në vend të *am*:

- *Das ist **der schnellste** Zug.* — Ky është treni më i shpejtë.
- *Sie ist **die beste** Schülerin.* — Ajo është nxënësja më e mirë.
- Por: *Dieser Zug ist **am schnellsten**.* — Ky tren është më i shpejti.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Der Winter ist kälter als der Herbst.

Shqip: Dimri është më i ftohtë se vjeshta.

Gjermanisht: Ich trinke lieber Tee als Kaffee.

Shqip: Më pëlqen më shumë çaji sesa kafeja.

Gjermanisht: Das ist das interessanteste Buch.

Shqip: Ky është libri më interesant.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>mehr schnell</i>	schneller	gjermanishtja përdor mbaresën
<i>größer wie ich</i>	größer als ich	krahasorja kërkon <i>als</i>
<i>so alt als ich</i>	so alt wie ich	barazia kërkon <i>wie</i>
<i>gutter</i>	besser	formë e parregullt
<i>am gutesten</i>	am besten	po ashtu

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja e ndërton krahasoren me fjalën **më** para mbiemrit: *më i shpejtë*. Gjermanishtja e ndërton me mbaresën **-er** në fund. Prandaj *mehr schnell* është përkthim mekanik dhe i gabuar. Ngjashmëria qëndron te lidhëzat: *als* $\approx$ *se*, *wie* $\approx$ *sa*.

Përmbledhje e shkurtër

- Krahasore: *-er*; sipërore: *am ...sten*.
- Mbiemrat njërrrokësh shpesh marrin umlaut.
- Të parregullt: *gut*, *viel*, *gern*, *hoch*, *nah*.
- *als* për pabarazi, *so ... wie* për barazi.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Krahasoni dy qytete, dy stinë ose dy ushqime; secila krahasim kërkon një formë tjetër.
2. Mësoni përmendsh pesë mbiemrat e parregullt; ata janë më të përdorurit.
3. Ushtroni çiftin *als* / *wie* me fjali të shkurtra derisa të bëhet automatik.